

[Hartvig Frisch.]

narkiet. Der findes i den paagældende Artikel indledningsvis, hvor dette Spørgsmaal berøres, følgende:

„For et demokratisk Samfund er det principielt anstødeligt, at der er en Konge eller Kejser, som har arvet Værdigheden, fordi hans Fader havde den i Forvejen, og som igen lader den gaa i Arv til en Søn, uden Spørgsmaal om hans Interesser og Kvalifikationer eller om Folkets Mening.“

Jeg kan ikke finde tydeligere Udtryk for en republikansk Tankegang med Hensyn til, hvad der er principielt rigtigt for et Demokrati. Det ærede Medlem læser ikke Artiklen, han løber med en halv Vind, bruger derfor Udtrykket Monarkist om Statsministeren, og saa overfører han derefter Udtrykket til mig, der ikke har skrevet Artiklen, hvad der dog ogsaa maa kaldes en Urigtighed. Og paa det bygger han alt dette, som skulde være en Vittighed, en Almanakvits. Det skulde det ærede Medlem finde sig for god til.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: Jeg har læst de Citater af den Artikel, som har været offentligt gengivet, og jeg har ikke set, at man paa nogen Maade har protesteret imod disse, og jeg har heller ikke hørt eller set noget som helst om — og det holder jeg mig navnlig til paa Baggrund af disse Citater —, at man i denne Forfatningskommission vilde rejse Spørgsmaalet om Republikken. ... (*Hedtoft-Hansen:* Hvorfor rejser De det saa?). For at understrege naturligvis, at det vil man altsaa ikke mere. Har det ærede Medlem Hr. Hedtoft-Hansen ikke forstaaet det? ... og derfor kunde jeg føle Trang til at spørge det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, som jo nok bliver Medlem af den paagældende Kommission, om det da er hans Mening at rejse Spørgsmaalet dér. Jeg har kun understreget alt dette for at fremhæve, at et gammelt konservativt Synspunkt altsaa har vundet meget stort, nyt Land. Det er jeg særdeles veltilfreds med.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Brorsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Brorsen: Jeg mener, at det er af stor Betydning at faa det Spørgsmaal virkelig klareret, om Socialdemokratiet holder paa Monarki eller Republik. Der er for mig

ingen Tvivl om, at saaledes som Stillingen er i Øjeblikket, vil det, naar denne Kommission er færdig, være Monarkiet, der er bibeholdt. Men Spørgsmaalet er af Betydning, fordi vi jo alle sammen har været af den Mening, og fordi ikke mindst den højtærede Statsminister netop i høj Grad har været inde paa, at naar vi nu endelig faar en Revision af den Grundlov, vi har, skal det være en Grundlov, der kan holde ud i Tiden, der kommer. Det har den højtærede Statsminister mere end een Gang sagt. Netop af den Grund er det af meget stor Betydning at faa det Spørgsmaal klareret, og jeg forstaaer det saaledes, at man fra Socialdemokratiets Side har afviklet Republikken og holder paa Monarkiet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Jeg vil gerne pege paa, at jeg i mit første Indlæg her i Dag sagde om dette Spørgsmaal, at det ikke var et aktuelt Spørgsmaal, men at det var betegnende for os at se, fra hvad Side af Salen det rejses. Og jeg sagde, at den Ting, jeg hæftede Ordet „usmagelig“ ved, var, at det Parti her i Salen, der mest skilter med sit monarkiske Sindelag, benytter en Lejlighed, som kan være den i Øjeblikket partipolitisk tilfredsstillende, til at rejse Spørgsmaalet og gøre Spørgsmaalet aktuelt. Det er dette, jeg har sagt er usmageligt i den Mund, hvorfra det kom. Med Hensyn til vor principielle Stilling — det vil være klart, at det ærede Medlem ikke havde læst Artiklen og var optraadt paa fuldkommen løst Grundlag i det, han sagde.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: Det, der nu foreligger dette Spørgsmaal vedrørende, er altsaa en Erkendelse fra det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch af, at han ikke vil rejse Spørgsmaalet i Modsætning til, at vi tidligere, hvor omfattende Forfatningsdrøftelser har fundet Sted, har haft Spørgsmaalet rejst. Det er dette, der er Resultatet, det understreger jeg med Tilfredshed, det anerkendte jeg i min Tale, første Gang jeg havde Ordet. Jeg ved ikke, paa hvilket Grundlag det ærede Medlem har nogen som helst Ret til at sige, at vi „skilter“ med vort monarkiske Sindelag. Det rent faktiske er dette, at Socialdemokratiet ikke mere